

Čtvrtý ročník přehlídky Art Brut Film se zaměří na Polsko

Olomouc, 2. 4. 2015

Počtvrté se v olomouckém Arcidiecézním muzeu uskuteční Art Brut Film - přehlídka filmů zaměřených na fenomén art brut či outsider art, tedy rozumem nekorigovaného, spontánního umění. Pořadatelé letos obrátí pozornost do Polska. Ve středu 8. dubna od 18 hodin na diváky čeká šest krátkých filmů. „Doplní je vystoupení slovenského kytaristy Juraje Dorici,“ informoval organizátor přehlídky Pavel Konečný.

Zatímco vloni pořadatelé představili tvorbu jediného autora – významného dokumentaristy Philippa Lespinasse, letos se soustředí na autory art brut z jediné země, a to z Polska. „Polskou scénu známe jen málo nebo vůbec. Navázali jsme proto kontakt s teoretičkou Joannou Daszkiewicz, stěžejní osobností festivalu filmů o art brut v Polsku,“ uvedl pořadatel Pavel Konečný.

„Art Brut v Polsku je spojováno zejména s uměním osob se zdravotním postižením, ohrožených sociálním vyloučením. To způsobuje mnoho nejasností. Umělec, který nemůže fungovat nezávisle na trhu s uměním, obvykle bývá odsouzen k osudu holubice mezi jestřáby,“ popsal specifika polské scény výtvarný teoretik Stanisław Jasiński. A právě možnost představit divákům pohnuté tvůrčí i lidské osudy umělců podle Konečného obohacuje olomouckou přehlídku o důležitý rozměr. „Art Brut Film tak má také edukační aspekt,“ vysvětlil.

Program čtvrtého ročníku tvoří převážně filmy, které se v roce 2013 objevily na prvním ročníku festivalu AUT v Poznani, který se specializuje na krátké filmy o umělcích samoučích. Blok filmů pořadatelé doplní hudební produkcí, konkrétně vystoupením slovenského zpěváka a kytaristy Juraje Dorici z Martina, který se již dlouhé roky věnuje studiu a interpretaci lidových písní i vlastní autorské tvorbě. „Doufáme, že minikoncert vnese do filmové přehlídky další tvořivý rozměr a přispěje k klidné atmosféře festivalu,“ dodal Konečný.

Art Brut Film Olomouc se uskuteční ve středu 8. dubna od 18 hodin v Arcidiecézním muzeu Olomouc. Pořádá ji Pavel Konečný ve spolupráci s Muzeem umění Olomouc a občanským sdružením abcd Praha. Termín „art brut“ použil poprvé v roce 1945 francouzský umělec a teoretik Jean Dubuffet. Art brut, tedy „syrové umění“ nebo „umění v surovém, nebo původním stavu“, charakterizoval jako „výtvarné produkce všeho druhu – kresby, malby, výšivky, modelované či tesané plastiky, které vykazují spontaneitu a velkou tvůrčí představivost a jsou co možná nejméně poplatné běžnému umění a kulturním šablonám“.

Program

18.00 - Zahájení (Joanna Daszkiewicz, Anežka Šimková a Pavel Konečný)

18.10 - Z ptakami fruwał (Ryszard Kosek), režie Tadeusz Bystram, 2003

18.24 - Astronauta (Konrad Kwaska), režie Władysław Jurkow, 2004/2005

18.35 - Bindas i Picasso (Robert Bindas), režie Władysław Jurkow, 2004/2005

18.44 - Oswajanie świata (Adam Dembiński, Halina Dylewska, Włodzimierz Rosłon, Konrad Kwasek, Stanisław Zagajewski, Henryk Źarski), režie Władysław Jurkow, 2006

19.24 - Kytarový minikoncert: Balady a písničky

Juraj Dorica, akustická kytara a zpěv, Tomáš Holič, kytara, Mojmir Ďurík, příčná flétna

20.09 - Tadeusz Andrzejewski: po prostu Art Brut, scénář a režie Ewa Tobała, Bartosz Tobała, 2013

20.34 - Tadeusz Głowala, režie Ireneusz Bukowski, 2013

21.10 - Závěr (s možností besedy)

Z ptakami fruwał (Ryszard Kosek)

režie Tadeusz Bystram, 2003, čas (0:12:11)

Od svého narození v roce 1957 Richard Kosek žije Plocku. Vystudoval na hudební škole a krátce vyučoval hudbu, hrál také v jazzové kapele Loft. Vážně a soustředěně začal malovat ve věku 30 let, kdy se uzavřel ve svém domě a měl po dlouhou dobu velmi omezený kontakt se světem. První samostatná výstava jeho obrazů byla v Mazowieckého muzeu v Plocku v roce 1994 a vzbudila velký zájem veřejnosti i odborníků o jeho práci, což se projevilo na mnoha výstavách doma i v zahraničí.

Astronauta (Konrad Kwaska)

režie Władysław Jurkow, 2004/2005, čas (0:10:17)

Filmový medailon jedinečného spontánního umělce. Konrad Kwaska (1958-2005), sochař, malíř, fotograf, samouk, žil a pracoval ve Štětíně. V důsledku toho že v dětství přišel o sluch, lékaři vynesli diagnózu "mentálně retardovaný." Ve věku sedmi let se zapsal do školy pro neslyšící děti mimo Štětín. Už tam stále maloval a kreslil. Po návratu domů pracoval v chráněných dílnách. Maloval také kalendáře a dlouhé řady čísel. Ale nejdůležitější věc pro Kwaska byli lidé, často tulící se k sobě. Sošky přes určitou neohrabanost mají jedinečný individuální charakter. V pozdních 80. a počátkem 90. let Konrad navštěvoval Toruň, na pozvání osob spojených s Laboratoří kreativity pro rozvoj osob se zdravotním postižením. Odhaduje se, že za dvacet let práce vytvořil několik tisíc soch.

Bindas i Picasso (Robert Bindas)

režie Władysław Jurkow, 2004/2005, čas (0:12:06)

Robert Bindas se narodil v roce 1964 v Ciechanowie. Od sedmého roku svého života je rezidentem pečovatelského domu v Mieni. Robert je jedním z tvůrců s mentálním postižením a jeho dílo se vyznačuje mimořádnou kreativností a harmoničností. Jedná se ponejvíce o abstraktní barevné kompozice nakreslené v pastelových barvách s dokonalým smyslem pro barvu a tvar. Jeho jedinečný a výrazný spontánní umělecký talent se brzy prosadil a získal mu řadu ocenění získaných na výtvarných soutěžích v Polsku i v zahraničí.

Oswajanie świata

(Adam Dembiński, Halina Dylewska, Włodzimierz Rosłon, Konrad Kwasek, Stanisław Zagajewski, Henryk Źarski), režie Władysław Jurkow, 2006, čas (0:34:06)

Pozoruhodný dokumentární film je věnován šesti svěbytným současným neprofesionálním polským umělcům s mentálním postižením. Dokumentuje výtvarné práce vytvořené s překvapivou silou výrazu, upřímnosti a estetické platnosti. Přesvědčíme se zde, že opravdové umění je rozděleno do svobodného pásma tvůrců s postižením i bez něj. V této tvořivé činnosti se projevuje lidstvo vskutku svobodně bez hranic.

Tadeusz Andrzejewski: po prostu Art Brut

scénář a režie Ewa Tobała, Bartosz Tobała, 2013, čas (0:21:25)

Tadeusz Andrzejewski se narodil v roce 1953. Od roku 2008 je účastníkem terapeutických workshopů, různých soutěží a hodnocení tvůrců se zdravotním postižením. „Tadeusz Andrzejewski: jednoduše Art Brut“ je filmový dokument režisérky Ewy Tobały a Bartosze Tobały o práci tohoto pravidelného účastníka terapeutických dílen ve specializované nemocnici Josefa Babinského v Krakově. Film vytvořený v průběhu několika měsíců přibližuje setkání s pozoruhodným tvůrcem, který nás zavede do svého autentického a originálního, vlastního osobitého uměleckého světa.

Tadeusz Głowala

režie Ireneusz Bukowski, 2013, čas (0:31:00)

Tadeusz Głowala se narodil v roce 1943. Od roku 1966 žije v domě s pečovatelskou službou v Novém Miszewu. Jeho svěbytný talent se projevilo během osmdesátých let minulého století. Głowala maluje

především na plátně. Vytváří díla pomocí různých médií. Někdy míchá olejové barvy, akrylovými pastelovými tužkami, akvarelem a dokonce i zubní pastou nebo křídami. Tadeusz také rád používá stříbrnou a zlatou barvu. Lze předpokládat, že vytvořil doposud více než tisíc prací. Tadeusz Głowala je jedním z předních umělců polského hlavního proudu art brut. Jeho práce jsou vystaveny v mnoha prestižních galeriích v Polsku i v zahraničí, včetně Slovenské národní galerie v Bratislavě a v muzeu "L'Art Brut" v Lausanne. Profesor Aleksander Jackowski, objevitel a badatel v oblasti naivního umění, z Ústavu umění Polské akademie věnoval tomuto tvůrci řadu přednášek. Filmový dokument režiséra Bukowského o vynikajícím představiteli polského art brut měl premiéru na festivalu AUT v Poznani v listopadu roku 2013.

KONTAKT PRO MÉDIA

Mgr. Pavel Konečný

Frágnerova 20, 779 00 Olomouc

T: (+420) 602 771 297 | konecny.p@raz-dva.cz

Mgr. Petr Bielez

tiskový mluvčí

Muzeum umění Olomouc | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

K: Muzeum moderního umění | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

T: 585 514 282 | M: 724 202 905

E: bielesz@olmuart.cz | [web](#) | [facebook](#) | [twitter](#)

